

Historie domu

Dům č.p. 1

Tento objekt patřil rodu Kouniců do Slavkova. Kdysi zde býval pivovar. Později byl v nájmu akciové společnosti Cukrovaru Doloplazy. Po parcelaci v letech 1923-1935 jej převzal jako nedíl Smékal František z Radslavic. Za doby velkostatku v objektu bydleli šafáři a různí řemeslníci a dělníci zaměstnaní na velkostatku. Později byl majitelem Rolek Antonín (zeť pana Smékala), který prodal usedlost paní Aleně Stloukalové a její firma ALS. V roce 1998 objekt odkoupil Večerka Jiří z č.p. 211 a část stavení – objekt k bydlení – byla k 31.12.1999 zbourána. V místě zbouraného stavení postavila jeho dcera Jana rodinný dům s manželem Davidem Vejrostovou z č. p. 209.

Dům č.p. 2

Patřil rovněž rodu Kouniců. Býval to tzv. "telák" a v zadní části byly stáje pro 10-12 párů koní velkostatku. V přední části bydlely chudobné rodiny s mnoha dětmi, např. Suráková, Hajcova aj. Při parcelaci jej vyvlastnil mlynář Mazel Vincenc, který budovu přestavěl a zřídil také pekárnu, která byla v provozu až do doby znárodnění. Nynějším majitelem je Mazel Václav, nar. 1952, který na domku bydlí se svojí maminkou Marií Mazlovou, nar. 1924, manželkou Hanou Mazlovou a její dcerou z prvního manželství Janou Koutnou.

Dům č.p. 3

Rovněž majetek rodu Kouniců. Jako malý domek býval v bývalé panské zahradě. Obýval jej panský zahradník Mézl. Domek pak obdržel panský kočí Matějek Jan. Tento jej prodal Obořilové Marii, která byla svobodná, ale měla syna Vratislava, který jej zdědil – byl to podivín, svobodný. Dům byl neudržovaný a hodně mokrý. Vratislav zemřel a dědici dům prodali. V roce 1992 jej koupili Ing. Pekár Miroslav, který zde však nemá hlášen trvalý pobyt a jeho partnerka-družka Božena Pavelková, která má v obci hlášen trvalý pobyt. Ti dům postupně zbourali a na jeho místě je dnes dvůr k č. 3. Mezi lety 1993-2000 zde postavili Ing. Pekár Miroslav a Božena Pavelková nový dům, který byl postaven o kousek dál k bývalému domu, který tam stával.

Dům č.p. 4

Tento dům stával u cesty za hrází pod Bíliskem. Obýval jej panský dráb. Byl však vodou z té doby velkých rybníků 2x splaven, a proto byl později postaven vedle panské kovárny. Býval v něm i obchod. Na tomto místě jej obýval rod Vrzalů, později Lacinů. Pak jej zdědila dcera Karla provdaná za Pořízka Františka, který jej v roce 1943 zvedl o jedno patro. Pořízkovi měli děti: Libuši – provdaná Račanská na č. 178, František – na č. 76, Jana – provdaná Vašíčková ve Vyškově. Po smrti rodičů byl dům prodán, majitelé se zde střídali - Dr. Funda Vladimír z Brna, Zdeněk Šťastný z Ježkovic . Od roku 1998 jsou majiteli manželé Jana a Jan Cenkovi z Brna, kteří dům koupili a bydlí v něm. Dále tam bydlí jejich dcera Irena Štanclová, partner Ireny – Marcel Hrabal a děti.

Dům č.p. 5

Patřival také k velkostatku a byl to od pradávna mlýn. Pak jej vlastnili majitelé - Herman, Křečkovský, Hladký, Sedláček, Leixner a poslední Mazel Vincenc, který měl snad 10 roků amputovány obě nohy až po kyčle. Jeho dědic - syn Václav byl v době nacistické okupace uvězněn. Nyní je majitelem vnuk Mazel Václav.

Dům č.p. 6

Jedná se o část bývalého panského zámku. Byly to byty vrchnosti, později správců, adjunktů, tedy zaměstnanců u velkostatku. Tento dům č. 6 i pět předcházejících byly majetkem panského velkostatku, k němuž patřilo ze zdejšího katastru 180 ha polí. Při pozemkové reformě jej dostal do vlastnictví jako nedíl s 15 ha pozemků Macek Jan, pocházející z Českomoravské vysočiny. Jeho manželka Milada byla rozená Mazlová z č. 5. Měli děti – 3 dcery: Ludmila – provdaná Vlčkova na č. 48, Marie – provdaná Marišlerová ve Vyškově a Irena – provdaná Pavlíková. Irena tento dům č. 6 zdědila a jejím manželem byl Josef Pavlík z č. 27. Spolu mají děti: Marcela – provdaná Koutná, bydlí ve Vyškově, Jan – postavil si nový dům na č. 82 (v objektu č.6), Irena – provdaná Spirová, bydlela ve Švábenicích, nyní ve Vyškově a Josef, který bydlel v Milonicích. Josef se po rozvodu vrátil zpět domů na č. 6, dům opravil, udělal velkou rekonstrukci. Nyní zde bydlí v přízemí paní Pavlíková Irena a nahoře její syn Pavlík Josef s manželkou Evou a synem Josefem.

Dům č.p. 7

Byl to čtvrtlán - to jest asi 25 měřic (5 ha) polí. První majitel byl Vojtek a později Sedláček. Tehdejší rod Sedláčků zastihla rodinná tragédie. Jedna z dětí - Františka se provdala za Kusalu do Vážan. Jmenovaná byla se svým manželem a s kravským potahem pro trávu dne 22.6.1928 na pozemku tzv. Příhon na Odkolkové Nivě a při velké bouři ji zasáhl blesk a na místě zabil. Na její památku byl na místě tragédie postaven památník, tzv. obrázek. Dům zůstával dědictvím Sedláčků a poslední z nich byl Stanislav, který se oženil za manželku Julii, rozenou Pavlíková z č. 160. Bydleli na domě č. 7, ale později se odstěhovali na dům č. 160. Jeho otec otec Jan byl v první světové válce zajat v Rusku a domů se vrátil přes Vladivostok, Tichý oceán, Suez, Terst v roce 1920 do Terezína. Otec tohoto Jana, také Jan, byl mnoho roků obecním tajemníkem a psal také kroniku. Při rozšiřování obecní komunikace, tzv. "Ulička" zanikla 20.10.1969 a dům č.p. 7 byl i s mlatem zbourán. Dům stával vedle č. 88 až k silnici k č. 152. Č.p. 7 dostal nově postavený dům (Šumperák) na ulici Veverská – pod kulturním domem a farskou zahradou. Postavil ho Řezníček Josef z č. 118 s manželkou Martou, rozená Vlčková z č. 47 v letech 1968 – 1970. Mají spolu tři dcery: Lenka – provdaná Řezníková na č. 90, Hana – provdaná Panáčková na č. 221, Jana – svobodná, bydlí s rodiči v domě.

Dům č.p. 8

Bývalá usedlost půllán, tj. asi 50 měřic pole (10 ha). Tehdejší majitel Novotný špatně hospodařil, rozprodal pozemky. Půl usedlosti koupil Vlček František č.p. 45 a druhou půli kmenovou tohoto č. 8 Račanský - přízvisko Evžen. Jeho syn František se usadil na č. 102, syn Václav zdědil toto č. 8, syn Jiří byl stavební podnikatel a postavil nebo stavebně upravil domy č. 34, 118, 123 u hráze, který zanikl, dále č. 128 a 136, kde se nakonec oběsil. Dcera Marie prožila celý svůj život ve Vídni. Jedna z dětí dědice Václava - Marie, byla provdaná Žilková. Žilka pocházel z Dětkovic, jejich syn Jaroslav žije v Pavlovicích. Tito dům prodali a nyní je majitelem Horáček Antonín z Brna, který jej využívá jako chalupu.

Dům č. p. 9

Zemědělská usedlost, rovněž půllán. Dříve to býval tříčtvrtlán a část pozemků byla z nezjištěných důvodů a neznámo kdy přidělena ke mlýnu na č. 5. První majitel Burdíček měl za manželku Matouškovou z Orlovic, s níž měl tři děti: Josef byl řezníkem ve Vídni, Františka zemřela jako svobodná a Marijana zdědila usedlost. Provdala se za Zbořila Jana z č. 24. Tento brzy zemřel a vdova se znovu provdala za Šebestu Jana z Vážan. Jeden z jejich pěti synů, František, zdědil usedlost s výměrou asi 6 a půl ha. S manželkou Krejčích z Vážan měli děti Jana a Františku. Původní usedlost i hospodářské budovy byly zbourány, objekt byl rozdělen mezi sourozence. V zahradě stojí chatka, kterou vlastní Františka, provdaná Doupovcová. V horní části postavil v roce 1993 nový dům syn Jana - Šebesta Lubomír a bydlí v něm s manželkou Milenou a mladší dcerou Martinou. Starší dcera Lenka zde má hlášený trvalý pobyt, ale již několik let pobývá v zahraničí. Lubomír Šebesta vykonává funkci starosty obce.

Dům č.p. 10

Dle dostupného podání tvořila kdysi tato usedlost spolu s č.11 tzv. "svobodný dvorec" s celkovou výměrou 68,88 ha pozemků. Později zemědělská usedlost čtvrtlán. Původní majitelé Hromek, Křečkovský Ignác - žid, Vlček Jan. Vlček usedlost prohospodařil. Jeho tři děti odešly do světa a Marie se provdala za Kusalu na č. 99. Od Vlčka koupil usedlost Pěňčík Jan, kovář na č.16, který má za manželku Johanu Trávníčkovou z č. 18. Jejich děti: syn Konrád dědí usedlost, za manželku má Marii Vojtkovou z Vážan a syn Václav zdědil tzv. podsedek na č. 18 - bývalá olejna. Děti Konráda a Marie Pěňčíkových: Marie – provdaná do Dětkovic, Antonín, který zdědil usedlost a za manželku si vzal Ludmilu, rozenou Habrdovou ze Zdravé Vody. Spolu mají dcery: Ludmila – provdaná Kyprová bydlí v Nových Hvězdlicích, Anna provdaná Jeřábková bydlí na č. 215 a Jitka provdaná Pavésková bydlí na č. 84. Nynějším majitelem č.p. 10 je stále Pěňčík Antonín.

Dům č. p. 11

Zemědělská usedlost tříčtvrtělán, majitel Ševčík, později Svobodník Jan, kterému se v hospodaření nedařilo a brzy zemřel. Zůstala vdova Marie, rozená Zachovalová z Nosálovic s malými dětmi svou pílí a snahou již dost zadlužený majetek zachránila a předala nejmladšímu synovi Františkovi. Jedna z pěti dětí - Josefa se provdala za Obořila na č. 31 - koupeno za 4.000,- zlatých. Josef padl jako 26letý v první světové válce. František zdědil, jak výše uvedeno, usedlost a za manželku měl Vojtkovou Marii z Boškůvek. Jejich děti: Marie provdaná Lukášková bydlí v Brně, syn František, který usedlost zdědil, za manželku měl Palíškovou Blaženu z Vážan. František Svobodník zemřel 3.3.2007. Spolu mají děti: František odstěhován do Ostravy, Alena bydlí ve Vyškově a Jiří. Tato usedlost je rozdělena na dvě části – ½ č.p. 11 a ½ č.p. 86. Vdova Blažena zůstala na č. 11 a syn Jiří na č. p. 86 s manželkou Janou, jejich synem Jiřím a jeho rodinou.

Dům č. p. 12

Zemědělská usedlost - čtvrtlán dlouho vlastnil rod Trávníčků. Usedlost koupil Račanský František, který měl manželku Marii - roz. Jánskou z Německých, nyní Pustiměřských Prus. Jejich syn František se přizemil na č. 131, dcera Marie se provdala do Topolan (Kramářová) a syn Jan zdědil usedlost. Pro jeho zvláštní povahu se s jeho manželkou z Otaslavic brzy po sňatku rozešel, rozprodával pozemky a po prodeji domu odešel do Ústavu pro přestárlé do Vyškova-Brňan. Usedlost koupil kovář Adler Alois z Ruprechtova s manželkou Annou. Jejich děti: Marie provdaná Komárková v Pustiměři, Helena provdaná Grégrová na č. 120 a syn Alois, který usedlost zdědil a oženil se s Marií rozenou Procházkovou z Orlovic. Adlerovi dům opravili a zvedli o jedno patro – udělali dvojbytovku. V jednom bytě bydlel Adler Alois st. s manželkou Annou, ale později se odstěhovali

k dceři Heleně na č. 120 a v druhém bytě bydlel Adler Alois ml. s manželkou Marií a dětmi: Jitka provdaná Kaláčková v Dětkovicích, Marie zůstala svobodná a bydlí stále na č.12 v prvním bytě a František, který po smrti rodičů dům zdědil a bydlí zde v druhém bytě s manželkou Zdeňkou a dcerou Barborou.

Dům č. p. 13

Rovněž zemědělská usedlost čtvrtlán patřil Janu Vymazalovi. Tento byl starostou obce a tak říkajíc prostarostoval téměř celou usedlost. O tomto starostování je v záznamech samostatná kapitola. Dcera Hedvika se provdala na č. 30 - Račanská, syn Antonín nevedl dobrý život a po zapálení vlastní střechy nad hlavou v Moravských Málkovicích se na č. 4 oběsil, dcera Matylda jako svobodná zemřela a Františka se provdala na č. 4 - Lacinová. Usedlost v roce 1902 dvakrát vyhořela. Dne 12.3. obytná budova a 24.3. mlat. Zchátralou usedlost koupil v roce 1905 Trávníček František z č. 23 s manželkou Marií - rozená Čičatková za 3.000,- Kčs. Měli děti: Marie se provdala na č. 174 za Tomáška Jana, Jan bydlel ve Vyškově a dcera Helena, která usedlost zdědila, měla za manžela Štreita Františka z Vážan. V jedné části obytného stavení vedle průjezdu bydlel krátkou dobu ke konci druhé světové války v nájmu Večerka Vítězslav s rodinou a zde se také nacházelo holičství. Děti Štreitovi: Helena svobodná bydlí ve Vyškově a František, který si postavil dům ve Vyškově. Poslední dědic Štreit František ml. prodal dům Zemědělskému obchodnímu družstvu a byl tam v nájmu Botka Štefan s manželkou Melánií a dětmi, který v roce 1985 dům odkoupil. Děti Botkovi: Janka provdaná Krátká na č. 170, Ferdinand odstěhován mimo obec, Melánie provdaná Kuchtičková v Moravských Málkovicích, Marcela provdaná v Kroměříži a Josef, který zůstal na usedlosti s matkou Melánií. Botka Štefan zemřel v roce 1999.

Dům č. p. 14

Bývalý obecní hostinec, který i s pozemky o výměře 4 ha patřival obci. Obec dávala hostinec i s pozemky vždy na tři roky do nájmu. V roce 1923 byl hostinec prodán bez pozemků za 60.000,- Kč. Koupil jej Kroutilík Ignác z Letošova. Bývalí nájemníci: Herman, Křečkovský, Vojtek, Štreit, Kroutilík, Pavlík, Blumennštajn, Holzer a Ondra. Kroutilík hostinec prodal Ondrovi, ten Vašíčkovi Karlovi. Vašíček brzy zemřel, děti Karel a Žofie provdaná Ševčíková na č. 154. Vdova Vašíčková se znovu provdala za Hlavičku Aloise. Hostinec byl v roce 1924 přestavěn. Bývalo zde i řeznictví - porážka byla ve spodní části na mlatě. Ke chlazení nápojů, hlavně piva, se používal led, který se těžil, tzv. sekal na mlýnském rybníku a koňskými potahy navážel do lednice, která byla v podzemí ve svahu ke kostelu. V objektu hostince byla také úřadovna Spořitelny-záložny, dříve Reifeizenky a Kampeličky. V boční části objektu hostince byla kuželna, která byla velice využívána. Pohostinskou činnost provozovali v tomto hostinci, který byl pro svou útulnost velmi oblíbený, mimo dříve uvedené také - Skácel Karel, Macholán Cyril a Müller Bohumil. Po zrušení pohostinského provozu sloužil objekt jako skladiště nábytku a později byl zbourán. Na tomto místě potom postavil Karel Vašíček ml. provozovnu soukromého podnikání - krátce pekárna, následně výrobní pizzy firmy REPROS. Nyní je majitelkou Dana Dvořáková z Němčan.

Dům č. p. 15

Malý domek, kde bývalo od dávna kolářství. První je znám Fiala, potom Šedý Antonín ze Šumic. Ze šesti jeho dětí se provdala dcera Alžběta na č.129 za Poledníka Cyrila. Syn Antonín měl manželku z Nosálovic, převzal kolářskou dílnu. V tomto domku bývalo rovněž vedle průjezdu holičství. Domek, který byl v daných podmínkách velmi vhodně upraven, zdědila dcera Šedá Drahomíra, provdaná za Wachtela Jana. Po smrti

Drahomíry byl dům prodán nynějším majitelům manželům Menouškovým z Vyškova, kteří dům využívají jako chalupu k rekreaci.

Dům č. p. 16

Do roku 1700 bývalo tzv. panská kovárna v místě, kde nyní stojí domek č. 28. V této kovárně uvedeného roku vznikl požár, který se pomocí větru rozšířil až na kostel. Po zhoření kovárny byla zřízena nová na místě, kde je dosud. Od roku 1850 byla kovárna od vrchnosti předána do soukromého vlastnictví. První majitelé byl rod Pěňčíků. Dalšími držiteli kovářského řemesla byli Zaoral, Kudlička, Skládáný, Štenberk, od roku 1931 se na kovárně usadil Adler Alois, který v tomto objektu původně i s rodinou bydlel. Když později koupil dům č. p. 12, přestavěl i obytnou část na dílnu. Kovárnu později zdědil syn Alois, který už kovářské řemeslo neprovozoval. Nynějším majitelem je Ing. Adler František. Kovárna byla zrušena v roce 1964 a nyní ji užívá Špičák Martin.

Dům č. p. 17

Rodinný domek. Dle záznamů byl první majitelem Vykydal Tomáš. S manželkou Josefou měli pět dětí, z nichž Jan padl v první světové válce. Domek zdědila dcera Marie, která se provdala za Jana Vojtka. Později domek zdědila jejich dcera Žofie. Nynějším majitelem je Palíšek Viktor, který zde bydlí s manželkou Janou.

Dům č. p. 18

Jedná se o tzv. "podsedeck", kde v době velkostatku bývala olejna. Záznamy jsou od majitele Trávníčka Antonína. Domek obývala dcera Františka, která zemřela v roce 1955 jako svobodná ve věku 82 let. Domek dostal Pěňčík Václav z č. 10. Nyní je majitelem Vozdecký František. Původní majitel Trávníček, byl náruživý včelař a po celý život zastával o poutích funkci tzv. staršího bratra, předříkával poutníkům.

Dům č. p. 19

V tomto objektu bývala panská palírna a potom panská hospoda. Po dlouhá léta zde býval obchod se smíšeným zbožím, pošta a řeznictví. Uživatelé byli Čičatka, Kroutilík, Kotulán, Šubrt, Pavlík, Kalina, Zouhar, a Štreit. Do parcelace velkostatku zde býval žid Winkelsberk, který také vlastnil bývalou usedlost č. 34. V době parcelace koupila hostinec a část pozemků TJ Sokol a k hostinci přistavěl asál v době, kdy objekt užíval bývalý panský šafář Pavlík Julius. Později odkoupil tento objekt, který dostal název Sokolovna, Křetínský Bohumil. Ten zvýšil část objektu o jedno podlaží a zastavěl uličku vedle domu č. 20 a v letech 1954-56 byl stávající sál opět rozšířen na plochu 160m². Hostinská živnost byla v době znárodnování zrušena. Nynější majitel užívá objekt jen pro soukromou potřebu. Za zmínku ještě stojí, že uprostřed sálu v první polovině na levé straně je zazděna dosti hluboká studna. Nynějším majitelem je Křetínský Drahomír.

Dům č. p. 20

Zemědělská usedlost původně tříčtvrtlán, po přidělení části pozemků k č. 51 zůstal půllán. Nejstarší záznam o majitelích - rod Matějků. Poslední z nich - Jan měl za manželku Filomenu rozenou Zbořilovou z č. 24. Jmenovaný brzy zemřel. Jejich dcera Františka se provdala za Vlčka Jana z č. 47, pak 48. Zůstala vdova se provdala za Kadlece Václava z Vážan. Jejich syn Antonín zdědil usedlost a druhý syn padl v první světové válce. I druhý manžel Václav Kadlec brzy zemřel a vdova se vdala potřetí za Novotného Štěpána z č. 35. Tento v době svého hospodaření postavil v zahradě dům č. 135. Po majiteli usedlosti Kadlecovi Antonínovi s manželkou Josefou roz. Strakovou z Radslavic, zdědil usedlost syn Vojtěch, který ji s rodinou obývá dodnes.

Dům č. p. 21

Zemědělská usedlost tříčtvrtlán, která byla rozdělena a vzniklá polovina dostala č. p. 67. Na usedlosti č. 21 bydleli ještě v roce 1876 manželé František a Josefa Horákoví. Od těchto usedlost koupili Josef a Josefa Novotných pro svého syna Františka. Tento měl s manželkou Marií - rozenou Loubalovou z Vážan šest dětí: František - učitel na č. 141, Klementina, provdaná Obořilová na č. 52, Jaroslav - padl v první světové válce, Františka, provdaná Sedláčková na č. 87, Stanislav - poštovní úředník ve Vyškově a Jan, který usedlost zdědil. Tento ve věku 47 let zemřel a brzy na to i jeho manželka Marie, rozená Kadlecová z Německých (nyní Pustiměřských) Prusy. V důsledku toho hospodářství upadalo natolik, že pozemky zabralo bývalé JZD. Budovy obýval syn Ladislav, který nyní bydlí v Ivanovicích. Nynější majitel objektu je Klíč Vladimír. Za tímto objektem bývala studánka, ve které byla dle úředních rozborů nejzdravější voda, bez jakýchkoliv závad, v celé obci.

Dům č. p. 22

Zemědělská usedlost - bývalý půllán, později čtvrtlán. Nejstarší záznamy jsou o majitelích Vala, po něm Vágner. Od tohoto koupil usedlost Trávníček z č. 23, pak ji zdědil syn Josef, který měl s manželkou Anežkou, rozenou Račanskou z č. 44, tři děti. Po něm převzal usedlost syn rovněž Josef, který měl s manželkou Albínou, rozenou Fabiánkovou z Drnovic také tři děti: Josef - ženat na č. 187, Jan - řezník ve Vyškově a Julie, provdaná za Zouhara Václava z Vážan, která usedlost zdědila. V tomto manželství se narodilo šest dětí, všichni bydlí mimo obec. V usedlosti byly vedle průjezdu dvě malé místnosti, kde bydlel s rodinou chalupník Štroblík z Boškůvek, později tam měl dílnu krejčí Klvač Jiří. Současnou majitelkou je Hanáčková Irena z Vyškova.

Dům č.p. 23

Zemědělská usedlost, tzv. 7/8 lán. Podle dostupných údajů pochází z této usedlosti nejstarší rod v obci, rod Trávníčků. Z usedlosti č. 23 pocházelo, podle dostupných materiálů v důsledku úmrtí a pak obnovených manželství do roku 1899, asi 25 potomků. Jeden z posledních - Jan zdědil usedlost po předcích. S manželkou Marií, rozenou Malou z č. 67, měli čtyři děti. Z nich Josef - učitel - padl v první světové válce, Marie se odstěhovala mimo obec, Julie - vdaná Adamcová na č. 34 a Jan, který zdědil usedlost. Tento byl době druhé světové války starostou obce. S manželkou Marií, roz. Kroupovou z č. 26 měli dvě děti. Jan ve věku 34 let tragicky zahynul, Marie provdaná Večerková, uvedenou usedlost zdědila.

Dům č. p. 24

Zemědělská usedlost - půllán. Dřívější majitel Zbořil brzy zemřel. Z jeho manželství byly děti Filomena, která na č. 20 se třikrát provdala a Jan, který byl ženat na č. 9. Vdova Zbořilová se provdala za Rolka Silvestra z Dražovic. Jejich syn Silvestr převzal usedlost a dcera Matylda se provdala na č. 45 - Vlčková. Než však syn Silvestr usedlost převzal, jeho otec ovdověl a oženil se podruhé s Marií Hlaváčovou z Heroltic. Silvestr se oženil s Růženou Vojtkovou z Boškůvek. Měli čtyři děti: Ludmila - provdaná Vejmolová ve Vážanech, Antonín - ženat na č. 1 s Marií Smékalovou, Františka - provdaná Kocourková v Herolticích a Silvestr, který usedlost převzal - manželka Marie Zavíralová z Vážan. Současnými majiteli jsou Ing. Silvestr Rolek CSc. z Vyškova a Ing. Dobromila Rolková ze Zlína.

Dům č. p. 25

Zemědělská usedlost - čtvrtlán. Záznamy jsou o majitelích Kroupa Jan s manželkou, rozenou Fialová z Boškůvek, měli tři děti: Jan ženat na č. 26, Amálie vdaná na č. 67 a Josef převzal usedlost. S manželkou Marií, rozenou Obořilová z č. 52 měli rovněž tři děti: Marie vdaná Račanská na č. 39, Alois - zdravotně postižený dožil svobodný na usedlosti a František usedlost převzal. S manželkou Marií, rozenou Vojtková z Boškůvek, měli dvě dcery: Marie vdaná Zavíralová ve Vážanech, Jaroslava vdaná Zbořilová usedlost převzala, avšak zemřela poměrně mladá ve věku 51 let. Nyní zde bydlí Zbořil Jan s manželkou Františkou, rozenou Obořilová z č. 52.

Dle záznamů bývala v průjezdu usedlosti pálenice, před usedlostí vedla velmi hluboká příkopa - zmola a u ní byla studánka a vysoký topol. Dále stojí za zmínku, že později po úpravě terénu byl před usedlostí postaven pomník Dr. Antonína Švehly a kolem něj zasazeny tři lípy. Tento památník byl vybudován Místní jednotou rolnického družstva a byl odhalen dne 22.8.1937. Počátkem německé okupace byl násilně odstraněn a není známo, kam se socha i pdstavec ztratily.

Dům č. p. 26

Zemědělská usedlost, bývalý 7/8 lán. Patřival rodu Sedláčků, z nichž Jan na mýtě v Kvasicích, František na č. 87, Antonín na č. 88, Antonie provdaná na č. 16 Pěnčíková a Josef usedlost převzal. Za manželku měl Petrželovou z Vážan, se kterou měli čtyři děti. V důsledku špatného hospodaření byly pozemky po částech odprodány převážně židům a nakonec i usedlost byla prodána v exekuci. Tuto koupil za 4.000zl. Kroupa Jan. S manželkou Emílií Obořilovou z č. 52 měli také čtyři děti: Marie vdaná Trávníčková na č. 23, Žofie vdaná Hladká v Ivanovicích, Drahomíra vdaná Jabůrková ve Vážanech a Josef, který usedlost převzal. Bývalý majitel Sedláček se později prodeji usedlosti odstěhoval do domu č. 106. Nynějším majitelem je Vítězslav Večerka z Brna.

Dům č. p. 27

Rodinný domek, přilepený u cesty bez zahrady a dvora. Kdo a proč jej tak postavil, stejně jako domek č. 68, se nedalo zjistit. Před domkem, který byl dlouho pokryt doškem (krytina ze slámy), byla stále rozbahněná cesta, a aby se tudy dalo projít, byla kolem domku položena dřevěná prkna, tzv. náspa. Domek obýval Kroupa Pavel, který později postavil dům č. 95. Domek č. 27 prodal Anežce, rozené Martínkové z č. 36, která se provdala za obecního cestarě Josefa Zapletala. Tento brzy zemřel a jejich dcera Emílie se provdala za Josefa Poledníka z Heroltic. Tito po několikaletém hospodaření domek přestavěli a pak jej prodali Josefu Pavlíkovi a

sami koupili domek č. 145. Jmenovaný Pavlík měl za manželku Anežku rozenou Vykydalovou z č. 17. Měli syna Klementa a Josefa. Domek byl prodán Františkovi Drholecovi z Brna. Nynější majitelkou je Dagmar Outratová.

Dům č. p. 28

Na tomto místě stávala do roku 1700 panská kovárna. V tomto roce vznikl z neznámé příčiny v kovárně požár, který se v důsledku silného větru rychle šířil až po kostel, takže všechny domy po té straně, které byly ze dřeva, pokryty slámou, i s kostelem shořely do základů. Později byla kovárna zřízena na č. 16. V domku bydlela rodina Zlámalů - Fabián, manželka Orlová ze Švábenic. Jejich syn František vynikal velkou silou a zemřel svobodný ve věku 60 roků v Křižanovicích jako zemědělský dělník. Dcera Marie provdaná za Capáka Ondřeje domek zdědila. Jejich tři už dospělé děti zemřely, z nichž jedna se utopila v tzv. malém rybníku. Marie polovinu domku prodala Františku Černému a druhou polovinu po opravě koupil František Klvač. Přesto, že byl domek obyvatelný, Klvač jej zbořil a přešel na č. 29. Černý domek přestavěl a po jeho smrti jej zdědila dcera Lucie. Nynějšími majiteli jsou manželé Pavel a Věra Podsedníkovi z Brna.

Dům č. p. 29

Majitelem byl Klvač Tomáš. S manželkou Františkou, rozenou Trávníčkovou z č. 18, měli 9 dětí. Jejich syn Jiří provozoval krejčovskou živnost nejdříve doma, potom v domě č. 22. Později postavil dům - vilku, tzv. na Boškovské, tuto prodal a odstěhoval se do Vyškova. Ve dvoře domku č. 29 byl postaven nový dům č. 122, jehož nynější majitelkou je Irena Černochová.

Č. p. 29 bylo později znovu přiděleno nově postavenému domku, jehož nynější majitelkou je Marta Lejsalová.

Dům č. p. 30

Zemědělská usedlost 3/4 lán. Od prvních záznamů zde sídlil rod Račanských. Jako první Karel, jméno jeho manželky v záznamech není, měli děti Josefa, který usedlost zdědil, Marii provdaná Kutálková na č. 49, Antonie zemřela svobodná a zůstalo po ní dítě Alžběta, která se provdala do Švábenic - Pištělková. Dědic Josef měl za manželku Hedviku, rozenou Vymazalová z č. 13 a měli děti Jana a Hedviku. Po smrti manželky Hedviky se Josef oženil s Marií Kroupovou z Boškůvek, se kterou měli tři děti: Marie provdaná Kadlecová v Boškůvkách, Hedvika - zůstala svobodná a Jan, který usedlost zdědil. S manželkou Marií, rozenou Novotnou z č. 20 měli 4 děti: Marii, Jana, Drahomíru a Josefa. Jan usedlost zdědil a s manželkou Martou, rozenou Kozákovou z Moravských Málkovic měli 2 děti. Majiteli jsou dodnes. Jejich syn Jiří má postavený v zahradě usedlosti nový dům č. p. 44.

Dům č.p. 31

Bývalá zemědělská usedlost 1/2 lán. Původní majitel byl Svobodník František, jeho manželka Spáčilová z č. 49 s dětmi: Marie - vdaná Zavíralová ve Vážanech, František - řezník ve Chvalkovicích, Františka provdaná ve Vyškově a Anna provdaná Haničková v Kozlanech. Tito se o svůj majetek příliš nestarali. Usedlost dosti sešla a koupila ji Svobodníková Ludmila z č. 11 pro svoji dceru Josefu provdanou Obořilovou. Přední část usedlosti byla s velkými náklady opravena. Vlastník Obořil František byl dlouholetým obecním tajemníkem z č. 52. Hospodařil na usedlosti do doby, než se jejich dcera Božena provdala za Smékala do Brna. Usedlost

prodal a odstěhoval se za dcerou do Brna, kde mu život města příliš nevyhovoval a brzy potom zemřel. Budovu koupil Malý Jan a připsal ji na syna Antonína. Jelikož toto hospodářství bylo delší dobu neobydleno a bez údržby, podléhalo zkáze. Nějakou dobu zde provozoval pekařskou živnost Lysák František. Malý Antonín prodal usedlost Gregorovi z Pustiměře. V současné době je majitelem a s manželkou usedlost obývá Letoš Bohumil.

Dům č.p. 32

Bývalá zemědělská usedlost 1/4 lán. Býval zde Obořil František s manželkou Anežkou a byli bezdětní. Jejich pozemky měl v nájmu žid Cvajk z Ivanovic. Usedlost koupil Lysák František, tuto přestavěl, zřídil zde pekařskou živnost a obchod se smíšeným zbožím. Sám pocházel z Křečkovic a jeho manželka ze Švábenic, roz. Čechová. Jejich děti: Růžena Pěňčíková z č. 18, František, Marie a Františka - všichni tři zemřeli svobodní. V roce 1900 shořel mlat usedlosti do základů. V současné době je majitelem usedlosti syn Růženy z č. 18 - Pěňčík Václav.

Dům č. p. 33

Bývalá zemědělská usedlost 3/4 lán. Tato byla rozdělena podélně s usedlostí s č. 66. Majitelem byl Račanský Jiří s manželkou Suchomelovou z Medlovic. Jejich děti: František a Jiří (ženat v Rybníčku). František zůstal na usedlosti s manželkou Josefou - roz. Sochorovou z Rychtářova. Jejich děti: Bohumír byl kolář na č. 178, Marie provdaná Pavlasová na č. 144, Vladina provdaná v Radslavicích a Jaroslav na usedlosti s manželkou Annou, roz. Račanských z Vážan. Měli děti Drahomíru, Jaroslava a Hanu. Hana je nyní s manželem Františkem Fiedlerem majitelkou usedlosti.

Dům č. p. 34

Bývalá zemědělská usedlost 7/8 lán. Majitelem byl delší dobu Račanský rod. Poslední měl přezdívku "Nadkašný", manželka byla z Moravských Málkovic. Měli děti: Marie-provdaná Mrňková z č. 70, Anežka provdaná v Letonicích, Anna-provdaná Zavíralová ve Vážanech a Jan ženatý na č. 119. I tato usedlost byla pro špatné hospodaření v nedobrému stavu, majitel byl velký sudič. Původní usedlost koupil tehdejší nájemce č. 19 palírnu žid Vinglersberg. Tento rozprodával kus po kuse domky č. 34, 102, 99, 100, 101, 114 a 115. Průjezd, část domků č. 110, 111 a 112 a část stodoly koupil koupil Kroutilík František z č. 89. Tento pak prodal stodolu + tři uvedené domky a průjezd si ponechal. Ten je pod bývalým jménem Dorných užíván od roku 1896 dosud. Zbytek z mlatu z č. 34 a sousední mlat z č. 35 úplně shořel. Původní majitelé byli Burdíček Josef, Račanský Jiří, Malý Josef jako výměnek z č. 67 a tento dal své dceři Trávníčkové Marii z č. 23, která zase dala své dceři Julii Trávníčkové, provdané Adamcové. Zůstatek z domu z č. 34 byl obýván různými uživateli. V roce 1930 byl domek přestavěn a Adamec v tomto domě zřídil krejčovství. Pro velmi zchátralý stav byl v roce 2004 zbořen.

Dům č.p. 35

Bývalá zemědělská usedlost 7/8 lán. Usedlost patřila odedávna rodu Novotných. Rod byl poměrně rozsáhlý a velmi rozvětven. Jedna z mnoha dětí Josefka se provdala za Trávníčka Jiřího. Tato obdržela pouze usedlost a jí pak tzv. přinesl do usedlosti polovinu pozemků z č. 22 manžel. Z tohoto manželství byly dvě děti: Marie,

provdaná Sedláčková na č. 7 a František - zůstal na usedlosti. Z prvního manželství Františka s Anežkou Vojtkovou z Boškůvek se narodila dcera Antonie, ale rok po narození dcery Anežka zemřela. Z druhého manželství s manželkou Josefku, roz. Orlová z Brna se narodily čtyři děti: Františka, zemřela ve třech letech, Josefka, provdaná Hartmannová, František s manželkou Vlastou a Jan s manželkou Růženkou Nečasovou. Otec těchto dětí byl velice aktivní jak v politickém, tak i ve společenském životě. Usedlost zdědil jeho syn František a tento se dlouhého věku nedožil. Usedlost pak koupila jeho žena Vlasta od Jana Trávníčka s rodinou z Kroměříže. Usedlost byla několikrát adaptována (hlavně v roce 1931) a později v roce 1993. V současné době jsou majiteli manželé Lucie a Leoš Zehnalovi.

Dům č. p. 36

Bývalá zemědělská usedlost 7/8 lán. Bydlel zde Martínek Josef. Tento se zabil vlastním povozem v Dobrochovském kopci cestou z Prostějova. Zůstala po něm vdova Kateřina, která se provdala za Jana Šebestu z Vážan. Z prvního manželství Kateřiny byli děti: Marie provdaná Procházková ve Vážanech a Josef, který zdědil usedlost - jeho manželka Marie, rozená Herodková z Olšan. Jejich děti: Marie provdaná Rešková na č. 167, Františka provdaná Vlčková v Hošticích, Jan na č. 113 s manželkou rozenou Procházkovou z Vážan a Josef, který zdědil usedlost - jeho manželka Josefka rozená Vlčková ze Studnic. Jejich děti Josef a Jan. Josef převzal usedlost a tuto přenechal dceři Lence, která ji dodnes vlastní s manželem Antonínem Fialou z Dětkovic.

Dům č. p. 37

Bývalá zemědělská usedlost 7/8 lán. Býval zde rod Hladkých. Majitel František měl úplně hluchou manželku. Jejich děti: dcera Františka provdaná Indrová ve Vyškově, Karel zůstal svobodný a v závěti daroval do zdejšího kostela jedno malované okno a Josef, který bydlel na mlýně č. 5 s manželkou ze Švábenic v nešťastném manželství a František ženat na usedlosti s manželkou Antonií, rozenou Trávníčkovou z č. 23. Josef nakonec mlýn opustil a bydlel v dřevěné boudě v zahradě usedlosti se svou bývalou služebnou. Františkovi děti: Rudolf ženat na č. 46 a Antonie zemřela svobodná ve věku 29 let. Bývalý majitel František záhy zemřel. Zůstala manželka - vdova Antonie se provdala za Antonína Blažka z Ježkovic, který byl kočím ve mlýně ve Vyškově u Jokla. Antonie za několik roků zemřela a majetek byl rozdělen na dvě poloviny. Jednu polovinu obdržel Rudolf Hladký na č. 46 a druhou Blažek Antonín. Usedlost obdržel František - syn Rudolfa. Jelikož Blažek neměl děti, předal pozemky svému synovci Bohumilu Křetinskému z Ježkovic, který již předtím nějaký čas na usedlosti hospodařil (povoláním byl však Krejčím). Tento za nějaký čas koupil bývalou Sokolovnu, kterou přestavěl a provozoval hostinskou živnost. Usedlost č. 37 pak opravili u Hladkých z č. 46, a protože budovy nebyly obydlené, byly zřízeny kanceláře pro H.T.Ú. a později pro S.T.S. Na výměnku bydlel bývalý majitel. V roce 1874, kdy se opravovala škola, se na usedlosti učivalo. V tak veliké usedlosti nebyla do roku 1899 vůbec studna a voda se pro celé hospodářství přinášela z obecnice. Usedlost zdědil po rodičích František Hladký, bytem v Hošticích. Později byli majiteli Dřínovský a Coufal z Brna, kteří usedlost prodali. Novou majitelkou se stala Olga Dvořáková-Bergerová. Usedlost byla prodána a na jejím místě byl postaven rodinný dům. Současnou majitelkou je stále Olga Dvořáková-Bergerová. Součástí tohoto domu je i č. 77.

Dům č. p. 38

Bývalá usedlost 1/4 lán. Bývalý majitel Záležák Jan měl za manželku Obořilovou z č. 52. Měli děti: Marii provdaná na č. 69 Hřebíčková, Františka provdaná Čičatková v Křečkovcích, Anna provdaná na č. 8 Račanská, Lenka provdaná Kovalovská v Kučerově, František - stolař na č. 121, Antonín - zedník na č. 55 a Jan, který zdědil usedlost a za manželku měl Františku Trávníčkovou z č. 23. Tito měli dceru Marii, provdanou za Jana Hladkého z Orlovic. Jejich děti: Františka provdaná Vašíčková a Antonín, který měl za manželku Františku Obořilovou z č. 52. Tento zdědil usedlost a zemřel mladý ve věku 45 let. Potom zdědila usedlost jejich dcera Milena, provdaná za Jana Zbořila z č. 25. Z usedlosti chodili obyvatelé pro vodu do obecnice až do roku 1904. V současnosti jsou majiteli usedlosti stále manželé Milena a Jan Zbořilovi.

Dům č. p. 39

Bývalá usedlost 1/2 lán. Majitelé jsou jedni ze starého rodu Račanských. Z dostupných materiálů byl majitelem Václav, který měl za manželku Kateřinu. Měli syna Františka, který měl za manželku Cecílii Kroupovou z Boškůvek a tato přinesla do usedlosti věnem 12 mír pole. Tito měli syna Josefa, který měl za manželku Marii Kroupovou z č. 25. Spolu měli děti: Marii - vdaná Pokludová a Josefa, který zdědil usedlost a za manželku má Miroslavu rozenou Procházkovou z Heroltic. Usedlost byla v roce 1932 zbořena a znovu postavena. Toto č.p. 39 dostalo přezdívku "U Zakostelských", jako většina Račanských. Manželé Josef a Miroslava Račanští jsou majiteli dodnes.

Dům č. p. 40

Bývalá stará škola. Dle Děkanské matriky se připomíná škola a učitelé z roku 1672. Bylo to nepatrné přízemní stavení z vepřovic a kryté doškem. V roce 1775 byla nákladem majitele panství z tvrdého materiálu postavena, ovšem zase přízemní a pokryta křidlicí. V roce 1873 byla škola zvýšena o jedno patro a v roce 1874 byla rozšířena na dvoutřídku. Také se učivalo v domě č. p. 37. Od roku 1769 dostával učitel 8 kg a 7 sáhů pšenice, 5 kg ovsu, sud piva, 1 polovici pohřební štolky. Usedlíci, kteří měli děti do školy, měli dávat po 2 bochnících chleba a dále 3 míry hrachu. První učitel byl zaznamenán od roku 1792-1824 Kočí Jan, další byli: Novotný Josef 1824-1856, jeho syn Novotný Josef 1856-1880, Žalud Tomáš 1880-1887, Ryba Josef 1887-1897, Bubeník Tomáš 1897-1924, Jedlička Jan 1924-1930 (s tímto se školní rada obce šest roků soudila - viz níže), Motal Augustin 1930-1950 a dle těchto záznamů byl poslední Koutný Alois.

Do této školy chodily až do roku 1898 děti i z obce Vážany, kdy se tato obce postavením svojí nové školy tzv. odškolila.

O postavení nové školy v Moravských Prusích se jednalo od roku 1912. Postavena byla v letech 1931-1932 ve farní zahradě. Ve staré škole byl zřízen poštovní úřad, úřadovna bývalého MNV a další jiné orgány. Bývalý řídicí učitel Jedlička Jan podal na školní radu žalobu v roce 1929 pro závadnost bytů, kde si údajně poškodil zdraví a žádal náhradu ve výši 192.000,-Kč. Soud se vlekl 6 roků.

V současné době je v budově č. p. 40 v 1. patře sídlo obecního úřadu Prusy-Boškůvky, v přízemí potom pošta, ordinace lékaře a místnost pro schůzky Mateřského centra Prušánek.

Dům č. p. 41

Rodinný domek přilepený u břehu vedle staré školy. Proč stará škola a domky č. p. 41, 60 a 70 byly položeny na tak nevhodném místě, nelze vysvětlit ani zodpovědět. Nebyly zde dvorky ani zahrádky. Na domku č. p. 41 býval Trávníček s manželkou rozenou Zlámalovou. Později zde bydlel Zabloudil Jiří z Dědic s manželkou rozenou Pírkovou z č. 46. Jejich dcera Marie se provdala za Kroutilíka Tomáše z Boškůvek. Měli děti: Aloise, který se odstěhoval do Ostravy a Františka, který domek zdědil - měl manželku Ludmilu, rozenou Pavlíkovou z č. 160. Měli děti: Marii, která se provdala do Vyškova a Tomáše, který bydlí v Orlovicích. Dále byl domek prodáván a bylo zde ještě několik majitelů. V současné době vlastní dům č.41 manželé Terézia a Zdeněk Kušmiderovi.

Dům č. p. 42

Jedná se o dům - místní fara. Její dějiny jsou spjaty s dějinami našeho kostela. Fara, respektive její uživatelé faráři, vlastnila a obhospodařovala 12 ha pozemků a 12 ha lesa. Mimo toho podle ústního podání patřil také k faře pozemek Láň o výměře asi 14 ha, který byl postoupen bývalému pivovaru na č. 1 za určité dávky naturálií, hlavně pivo. Asi do roku 1885 se drželo celé hospodářství s živým i mrtvým inventářem. Jako takový hospodář zde sloužil Polívka z Vážan, Sedláček Josef z č. 26 a další. Zahrada, ve které byla postavena nová škola, byla využívána jako polní kultura. Terén zahrady byl dříve úplně jiný. Obdělávání pozemků a sklizeň úrody obstarával František Trávníček z č. 35 a později Dias z Boškůvek (předchozí neznáme). V zahradě fary byl také postaven kulturní dům, který v současné době patří pod Obec Prusy-Boškůvky a slouží pro provoz pohostinství, knihovny, obchodu a sál organizací pro různé akce. V současné době je fara neobydlená.

Dům č.p. 43

Menší zemědělská usedlost - čtvrtlán. Podle zjištění zde býval Vala Štěpán. Později pak rod Vlčků. Poslední majitelka Vlčková Marie prodala toto stavení už zubem času sešlé a zchátralé Janovi Večerkovi, t.č. na č. 84 v letech 1912. Tento rodák z Vrchoslavic měl manželku rozenou Šrámková z Dlouhé Vsi. Měli děti: Františku - provdaná na č. 166 Babáková, Miroslavu - provdaná na č. 122 s manželem Špičákem Františkem ze Sobůlek, Jan - řezník ve Vyškově, zemřel ve věku 51 let a Vítězslav s manželkou Antonií rozenou Trávníčkovou z č. 35, který zdědil usedlost. Jejich děti: Jan, František, Anežka a Jiří tuto usedlost prodali Janovi a Janě Pospíšilovým, kteří ji obývají dodnes.

Dům č. p. 44

Byla to jedna z velkých usedlostí asi 7/8 lán v obci. Býval zde dlouhá léta rod Račanských, jeden z nejstarších rodů. Majitel František byl šestkrát ženatý, ke konci věku dělal povozníka v Brně. Z posledního manželství měl František za manželku Antonii rozenou Kroupovou z č. 25. Měli děti: Antonii, která brzy zemřela, Žofii provdanou Vejmolová na č. 134, Aloisii provdaná Bušinová, Marii provdaná Trněná na č. 182, Jan se usadil jako kovář v Drnovicích - za manželku měl Helenu rozenou Pospíšilová z č. 59. Aloisie obdržela usedlost s manželem Josefem Bušinou z Vážan. Měli jednu dceru Květoslavu, provdaná Hynková se odstěhovala do Brna. Dům z této usedlosti byl z důvodu rozšíření komunikace k 31.12.1980 zbourán.

Dům č. p. 45

Zemědělská usedlost půllán, obýval rod Vlčků. František ženat s manželkou Hedvikou rozenou Nebojsovou (Kyprovou) z Pavlovic. Měli děti: Františku, provdaná Zapletalová ve Vyškově, Marii provdaná Bednaříková v Tučapech, Jan na č. 47 a Františka, který zůstal na usedlosti s manželkou Matyldou rozenou Rolkovou z č. 24. Tito měli děti: Marie provdaná Zouharová a František, který zůstal na usedlosti. František měl za manželku Marii rozenou Kozáková z Pačlavic a spolu měli děti: Zdenku provdaná Cigánková a Marii provdaná Vémolová, která obývala usedlost s manželem Františkem. Marie zemřela a František se odstěhoval v roce 2008 - usedlost prodal. Současným majitelem je Miroslav Kloupar.

Dům č. p. 46

Zemědělská usedlost půllán. Býval zde Němec, později Pírek - ženatý, brzy zemřel. Zůstala vdova se provdala za Kozáka z Moravských Málkovic, který byl úzkostlivě šetrný. Měli syna Martina, který měl manželku Poláchovou z Topolan a s ní děti: Františka, který padl v první světové válce, Jana, který byl zubním technikem v Kopidlně a Anna, která zdědila usedlost, provdaná za Rudolfa Hladkého z č. 37. Měli děti: Františka, který pak bydlel na č. 37, Vojtěch, který se odstěhoval do Vyškova a Jan, který zdědil usedlost č.46 a zůstal svobodný. Bývalá usedlost č. 46 byla později neobydlená a v r. 1981 zbouraná. Na jejím místě je postaven nový dům, majiteli jsou Alena a Zdeněk Ryškovi.

Dům č. p. 47

Zemědělská usedlost půllán, kterou bez pozemků koupil Vlček z č. 45 synovi Janovi. Tento měl za manželku Františku, rozenou Matějkovou z č. 20. Měli děti: Antonína, Františka - oba byli úředníci a Jana, který zdědil usedlost a za manželku měl Miroslavu Večerkovou z č. 43. Jan s manželkou měli děti Jana a Martu. Tito si postavili nové domy a usedlost č. 47 zůstala neobydlená. V současné době jsou majiteli manželé Bohumila a Jan Vlčkovi z č. 207, ale usedlost č. 47 je stále neobydlená.

Dům č. p. 48

Bývalá zemědělská usedlost čtvrtlán. Majitel Kudlička František měl za manželku Annu z Dřevnovic. Měli děti: Jan - ženat na domku č. 65 a Alžběta, která zůstala svobodná. Pro špatné hospodaření byla polovina usedlosti prodána a koupil ji František Vlček z č. 45 a tuto přestavěl na tzv. výměnek. Později zdědil dům František Vlček - inženýr a profesor na zemědělské škole ve Vyškově a syn Františka Vlčka z č. 46. Dům č. 48 byl v roce 2000 zbourán a na jeho místě nyní stojí rodinný dům, který postavil syn Františka - Jiří se svojí manželkou Alexandrou.

Dům č. p. 49

Zemědělská usedlost čtvrtlán, kde dlouho býval rod Spáčilíků. Asi v roce 1880 se zde usadil Kutálek František z Polešovic, bývalý voják a čestný jezdec u c.k. dvora. Byl zde krátce ubytován a upoutal ho zde milostný román. Měl za manželku Marii - rozenou Račanskou z č. 30. Spolu měli dceru Annu, kterou potkal stejný osud - místní kovářský tovaryš Špaček František byl nucen si ji vzít za manželku. Po několika letech ji opustil, nechal ji zde i s dětmi a usadil se v Újezdě u Brna. Jejich děti: František - usadil se na č. 62, tři děvčata se odstěhovala mimo naši obec a Josef zůstal na usedlosti s manželkou Františkou, rozenou Zabloudilovou z Medlovic. Měli spolu dceru Františku, provdanou Bednářová, která na usedlosti zůstala. Zemřela v roce 2004 a v současné době dům obývá její manžel Arnošt Bednář.

Dům č. p. 50

Býval to obecní dům, tzv. pastouška resp. obecní špitál. Jméno pastouška proto, že zde bydlel obecní pasák dobytka a byli zde chováni obecní plemeni. Pasáci byli Pitner, Černý, Gajdoš, Pavlík a Šubrt, případně další, které neznáme. Špitál pak asi proto, že zde dožívali svoje stáří ti kteří podle tehdejšího zákona o domovském právu sem byli příslušni. K tomuto účelu sloužily dvě místnosti stojící ve dvoře v ubohém stavu. Někdy tyto použili i místní občané, pokud neměli kde bydlet. Toto stavení však už hrozilo sesutím a během roku 1958 byl zbourán stavební skupinou JZD. V srpnu 1968 parcelu koupili a stavět začali Josef a Františka Špačkovi. Dům byl přestaven a dodnes ho vlastní jeho vnučka Blanka s manželem Zdeňkem Pekaříkem.

Dům č. p. 51

Bývalá zemědělská usedlost čtvrtlán. Pozemky patřící k této usedlosti byly odděleny od č. 20. Usedlost byla v roce 1955 zbořena a znovu postavena. Tuto usedlost vlastnil a obýval Kudlička Julius s manželkou z domu č. 18 rozenou Matějkovou. Její první manžel byl Trávníček. Kudličkovi měli děti: Anežku, Františka, Antonii, Štěpána, Konráda, Juliuse a Marii, která byla na domku č. 105 provdaná Račanská. Všichni ostatní se usadili mimo tuto obec. Usedlost vzala za své i s hopodářstvím, až úplně zaniklo. Usedlost koupil bez pozemků, který byly už rozprodány, Jan Malý z č. 67 a dal ji svému synovi Janovi. Tento měl za manželku Filomenu Lasovskou. Její maminka byla porodní asistentkou. Měli děti: Jan, Marie, Josef, Blažena a Antonín. Filomena brzy zemřela a tak děti dorůstaly s otcem, který se už neoženil. Syn Jan převzal usedlost, ženat byl s manželkou Marií rozenou Kupčíkovou z Manerova. Tito měli dcery: Marii, Janu a Martu, které dům zdědily a poté prodaly manželům Marii a Alešovi Hasalovým. Ti se později odstěhovali do Topolan a dům koupil v roce 1985 Jaroslav Vala z Hoštic-Heroltic. Manželé Eva a Jaroslav Valovi jsou majiteli dodnes.

Dům č. p. 52

Zemědělská usedlost 7/8 lán. Podle dostupných materiálů tuto usedlost vlastnil a obýval od roku 1613 rod Obořilů jako jeden z nejstarších rodů v obci. Dle těchto materiálů zde bydlel Obořil Libor - měl za manželku Terezií rozenou Trněnou z Mořic. Tito měli syna Jana - manželka Terezie rozená Novotná z Heroltic. Měli děti: Marie - provdaná na č. 25 Kroupová, Josef - ženat v Herolticích, Emilie - provdaná Kroupová na č. 26, František na č. 31, Františka - provdaná Komárková v Ivanovicích a Jan - zůstal na usedlosti, ženat s manželkou Klementinou Novotnou z č. 21. Jejich děti: Františka - provdaná Pelikánová, Klementina - provdaná Říhová, Marie - zůstala svobodná, Miroslav - nešťastně zemřel v 19 letech a Jan - ženat na usedlosti, manželka Františka rozená Otevřelová z Radslavic. Měli děti: Františku - provdaná Hladká na č. 38 a Jan - zůstal na usedlosti s manželkou Marií. Jan zemřel, na usedlosti bydlí jeho manželka Marie s dcerou Marií provdanou Novotná.

Dům č. p. 53

Bývalý panský domek, v němž bydleli zaměstnanci velkostatku. Dlouho zde bydlel Táborský Jan - kovář. Poslední z uživatelů byl Surák Antonín, který jej v první světové válce a v první pozemkové reformě odkoupil a slušně opravil. Surák pocházel z Hvězdlic, s manželkou Františkou měli 4 chlapce a 3 děvčata - všichni se odstěhovali mimo tuto obec. Jan byl v koncentračním táboře a tam zahynul. Dům byl ke konci roku 1994 zbořen.

Dům č. p. 54

Zde odedávna bývala hájovna, která patřila tehdejší vrchnosti ze Slavkova. Podle záznamů zde sloužili jako hajní Kadlec, Trněný, Čičatka, Hrabovský, Potěšil, Brzobohatý a Kroutilík, který po změnách majitele na lesní družstvo zestátnil a tento domek od státní správy koupil. Tento měl odjakživa pojmenování "na Čeperku" - odkud tento název vznikl, nikdo nikdy nevěděl. Současným majitelem je Jan Zbořil ml. z č.p. 79, který tento objekt v roce 1988 zcela zrekonstruoval a s rodinou jej obývá.

Dům č. p. 55

Tomuto domku se odjakživa říkalo "na domku". Býval zde obchod se smíšeným zbožím. Patřil Navrátilům, později Zálešákům (Antonínovi). Ten měl za manželku Františku, rozenou Kroutilíková z Vážan. Měli děti: Marie - provdaná Dobešová na č. 181, Josefka - provdaná Dostálková na č. 126 a Františka - provdaná Lozová zůstala na domku a její děti: Marie - provdaná Bartošová (ovdověla), Jana - provdaná Hrozková bydlí na domku dodnes.

Dům č. p. 56

Domek, kde býval Obořil Martin s manželkou Františkou, rozenou Sedláčkovou z č. 26. Jejich děti: Helena - provdaná Zálešáková na č. 121, Anežka - zůstala svobodná, Jan - postavil obytné stavení na č. 125, kam se přesídlili původní majitelé. Byla zde umístěna četnická stanice, později poštovní úřad. Posledním majitelem č. p. 56 se stal Kočí Jan s manželkou Františkou rozenou Zálešákovou. Jejich děti: Františka provdaná Dočkalová na č. p. 125 a Jan - manželka Jaroslava rozená Honzová ze Znojma. Dům obývali od roku 1983 Stanislav a Marie Mitanovi z Brna, kteří jej v roce 1990 odkoupili od Františky Dočkalové. V roce 2000 dům koupili manželé Karel a Helena Rudolfovi, kteří jsou majiteli tohoto domu dodnes.

Dům č. p. 57

Zde dožíval svůj věk Račanský z č. 34, když domek pozbyl. Později zde bydlel Pavlík Antonín, bývalý šafář na č. 1. Tento zase odstoupil domek své dceři Anně, která se provdala za Matěje Zbořila z č. 60. Děti: Bohuš ve Vyškově a Anna provdaná za Jana Krátkého z Orlovic, děti: Jan a Jaroslav. Domek č. p. 57 pak prodali Šebestovi z Vážan a sobě postavili dům č. p. 170 u silnice do Vážan. Dále domek obýval Vémola František z č. 96. Dále dům od r. 1981 obývala Pacáková Věra rozená Dlouhá, která v r. 1998 zemřela (syn Miroslav na č.p. 200). Dále dům koupili v červnu r. 1999 manželé Ladislav a Markéta Sojkovi z Kralic na Hané, kteří se po krátké době odstěhovali do okresu Olomouc.

V roce 2001 dům č.p. 57 koupili manželé Vladimíra a Josef Chujacovi, kteří tento dům s rodinou obývají dodnes.

Dům č. p. 58

Domek, kde býval Bartoloměj Řičánek s manželkou Marií rozenou Vojtkovou z Vážan. Měli dceru Terezii, tato se provdala za Kočího ze Slovácka. Zůstali na domu č.p.58 a měli děti: Jan - ženatý na č. p. 56 a Pavla - provdaná Doleželová, která měla dcery Anežku a Jindřišku. Jindřiška se provdala za Jaroslava Pavézku a zůstali na domu č.p.58. Jindřiška zemřela v r. 2003 a Jaroslav v r. 2008. Jejich děti: Josef ženat v Orlovicích, Jaroslav - bydlí na č.p. 192, Naděžda provdaná Rücklová zůstala na č. p. 58 a bydlí tam s rodinou dodnes (od roku 1998 v domě provozuje prodej potravin).

Dům č. p. 59

Býval zde Pospíšil s manželkou Antonií. Měli děti: Marii - provdanou Žarorskou na č. 98, Helenu - provdanou Račanskou v Drnovicích, Antonín - vlastnil domek s manželkou Františkou ze Švábenic a padl v první světové válce. Jejich děti: Antonín - holič v Drnovicích, František - padl jako voják u pohraniční stráže v r. 1939 a Jan, který domek zdědil, měl za manželku Aloisii a byli bezdětní. Dále byla majitelkou Františka Lamplotová, po ní dům zdědila dcera Blanka provdaná Pásková. Dům č. p. 59 v r. 1987 koupili manželé Rücklovi. V témže roce bylo vydáno povolení k odstranění poloviny domu č. p. 59 z důvodu havarijního stavu a zbylá polovina byla opravena a přiřazena pod č.p. 58.

Dům č. p. 60

Dle dostupných materiálů byl tento dům využíván výhradně jako chalupa. Není nám známo, kdo tento dům postavil. První, nám známou obyvatelkou (nevíme, zda současně i majitelkou) byla Augustina Šebestová narozená v r. 1910 jako Kudličková - měla za manžela Konráda Šebestu a měli děti: Marie - zůstala svobodná na č.p. 172, Jiřina - provdaná Řezníková na č.p. 172 a Konrád Šebesta, který měl za manželku Jarmilu rozená Mariánková - bydleli spolu na č.p. 60 a v roce 1968 se odstěhovali do Vyškova. Konrád s Jarmilou měli děti: Jarmilu, Karla a Miladu.

Dále byl majitelem č.p. 60 Jan Sedláček z Brna. Později byli od roku 1984 do roku 1990 majiteli manželé Jiří a Blažena Pleskačovi z Brna. V roce 1990 dům prodali manželům Bohuslavovi a Zdeňce Přichystalovým také z Brna. Pravděpodobně v r. 1994 koupili dům manželé Jana a Emil Vítkoví z Brna, kteří jsou majiteli a využívají jej jako chalupu dodnes.